

# AJANKOHTAISTA SUOMEKSI

2022-02-26

## Programmanus

av Heidi Liekola

Moikka ja tervetuloa kuuntelemaan ruotsinsuomalaisille yläkoululaisille suunnattua UR:n ohjelmaa *Ajankohtaista suomeksi*. Minä olen Heidi Liekola ja tämän ohjelman teemana on ruotsinsuomalainen huumori seuraavin aihein:

### Huumori on Tiffany Kronlöfin ase vähemmistötyössä Pilapiirtäjä Markku Huovila kuvittaa lähielämää

#### Huumori on Tiffany Kronlöfin ase vähemmistötyössä

Koomikko ja ohjaaja Tiffany Kronlöf valittiin vuoden 2021 nuoreksi ruotsinsuomalaiseksi Ruotsin Radio Finskan vuotuisessa gaalassa. Kronlöf sai tunnustuksen muun muassa *Finska rycket* -ohjelmasta, joka käsittelee ruotsinsuomalaista historiaa ja kulttuuria huumorilla. Kronlöf muistuttaa, että huumori on aina henkilökohtainen kokemus.

*Tiffany Kronlöf, koomikko*

*Se mitä on mulle hauskaa, ehkä ei oo jollekin toiselle hauskaa. ja kun mähän kuitenkin oon ruotsinsuomalainen, niin mun huumorihan on automaattisesti värjäytynyt ruotsalaisesta huumorista ja suomalaisesta huumorista. Niin tota... Mä luulen, että mä en oo ehkä aina tietoinen siitä, että se on ruotsinsuomalainen huumori, kun mulle se on vaan mun huumori. Se vahvuus on, että pystyy ymmärtään ja käyttään molempia kulttuureita ja niiden huumoritraditiota silleen, että saa sellaisen oman värin siihen huumoriin.*

Onks tällaista niinku vähemmistöhumoria?

*Tiffany Kronlöf, koomikko*

*Mä luulen, että on. Siinä on joku semmonen for us by us -kvaliteetti, joka tekee, että kun sä kuulet semmosen vitsin tai näet sketsin, niin sulle tulee vähän sellainen ylpee olo, että 'jag fattar det där skämtet, för att jag tillhör faktiskt gruppen som kan det här'. Ja siinä on semmonen ingredienssi ylpeyttä, jonka mä toivon, että kaikki minoriteetit Ruotsissa pystyy tuntee. Mä luulen, että huumorissa on tosi paljon valtaa ja voimaa sille, joka ymmärtää sen ja tuntee, että se on heille tarkoitettu.*

**vähemmistötyö**  
*minoritetsarbete*  
**vuotuinen**  
*årlig*  
**tunnustus**  
*utmärkelse*  
**henkilö-**  
**kohtainen**  
*personlig*  
**värjäytynyt**  
*färgad (av)*  
**tietoinen**  
*medveten*  
**vahvuus**  
*styrka*  
**ylpee**  
*stolt*  
**valta**  
*makt*  
**voima**  
*styrka*  
**ase**  
*vapen*  
**piikitellä**  
*pika någon för något*  
**roskaämpäri**  
*sophink*  
**huuhdella**

Kronlöf sanoo käyttävänsä huumoria aseenaan vähemmistötyössä. *Finska rycket* -sarjassa hän muun muassa piikittelee ruotsalaisia heidän saunomistaidoistaan. Sketsin idea syntyi ruotsalaissaunoista, joista löylyämpärit tavallisesti puuttuvat.

*Tiffany Kronlöf, koomikko*

*Aina kun sinne tulee, niin eka juttu mitä mä teen ennen kuin otan vaatteet pois, on että mä katon, että onks siellä ämpäri. Ja jos ei oo niin mä meen hakeen roskaämpäriin ja otan sen muovipussin pois ja vähän huuhtelen sitä. Kun sitä tietää, että se on niin tavallista, että ei pysty heittävä löylyä. Niin se on niinku tyvärr högst aktuellt opetella vieläkin ruotsalaisille, että kuinka tää toimii.*

*skölja*  
**opetella**  
*lära sig*

## **Pilapiirtäjä Markku Huovila kuvittaa lähiöelämää**

Vuoden Ruotsinsuomalaiset -gaalassa annettiin myös elämätyönpalkinto. Tunnustuksen jakavat Markku Huovila ja Erkki Vuonokari. Ruotsinsuomalaisuutta ja lähiöelämää satiirin keinoin kuvaava pilapiirtäjä Huovila toteaa, että palkinto piiskaa jatkamaan kuvitusten parissa.

*Markku Huovila, pilapiirtäjä*

*Mä aattelin, että eihän tämmösiä niinku pilailijoille yleensä anneta, että mä aattelin, että se annetaan sellaisille, jotka on niinku vakavissaan edistänyt ruotsinsuomalaisten asiaa. Mä aloitin aikoinaan pilapiirtäjän uran. Ja nyt huomaan tän kunnianosoituksen myötä, että kaikki ei mennyt piloille.*

Hiljattain Huovila julkaisi lähiömuistelmat. *Tensta med tiden* -kirjaan hän on koonnut pilakuvia ja tekstejä kaupunginosastaan 40 vuoden ajalta. Omintakeiset sanaleikit kuuluvat piirtäjän tyyliin.

*Markku Huovila, pilapiirtäjä*

*Mä aloitin joskus 70-luvun lopulla käsittelemään tätä ruotsinsuomalaisuutta. Silloin mä varmaan tein semmosen kuvan, jossa... Siinä yritti varmaan joku nainen saada miestänsä kotitöihin. "Että luuliksä, että tää ruotsinsuomalaisuus on joku ruotsinsuomaLAISKUUS?" Samalla niinku tuon selväksi sen, että ei kukaan ole tänne tullut helpomman elämän perässä, no ehkä joku onkin. Mutta tuota, suomalaisethan tunnetaan - tunnettiin jo silloin aikojen alussa - hyvinä työntekijöinä.*

**lähiö**  
*förort*  
**elämäntyö**  
*livsverk*  
**palkinto**  
*pris*  
**pilapiirtäjä**  
*skämttecknare*  
**piiskata**  
*piska*  
**pilailija**  
*skämtare*  
**kunnianosoitus**  
*ärebetygelse*  
**mennä piloille**  
*bli förstörd, gå i stöpet*  
**kotityöt**  
*hemarbete,*  
*hemsysslor*  
**laiskuus**  
*lättja, lathet*  
**työntekijä**  
*arbetare*

Tässä kaikki tällä kertaa. Kuullaan taas!